

UCHWAŁA NR VIII/49/2024
RADY GMINY W LIPNIKU

z dnia 27 listopada 2024 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Lipnik na lata 2024-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1465 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1673) Rada Gminy w Lipnik uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Lipnik na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały. § 2. Traci moc Uchwała Nr XXV/189/2021 Rady Gminy w Lipniku z dnia 29 marca 2021r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024” zmieniona Uchwałą Nr XXVII/194/2021 Rady Gminy w Lipniku z dnia 25 maja 2021r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia : Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024”

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipniku.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Piotr Baran

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA

PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LIPNIK NA LATA 2024-2030

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Przemoc domowa - definicja i formy przemocy	4
II. Podstawy prawne systemu przeciwdziałania przemocy domowej.....	7
III. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Lipnik.....	11
IV. Analiza SWOT.....	17
V. Cel główny i cele szczegółowe programu, kierunki działań i przewidywane efekty.....	20
VI. Adresaci programu.....	32
VII. Realizacja programu.....	33
VIII. Źródła finansowania programu.....	33
IX. Monitoring i ewaluacja programu.....	33
Podsumowanie.....	34

WSTĘP

Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024- 2030 jest obowiązkiem nałożonym na gminie wynikającym z Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024 poz.1673). Program zakłada kontynuację działań mających na celu ochronę i pomoc osobom doznającym przemocy domowej, podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej, podnoszenie jakości profesjonalizmu służb zajmujących się pomocą i wsparciem oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej. Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie daje o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Najbardziej jednak niepokojące jest to, że przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą spiralę przemocy, obejmującą coraz to nowe generacje pokoleń. Przemoc domowa może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Z obserwacji życia społecznego i lokalnego wiadomo, że ludzie bardzo niechętnie przyznają się do przemocy domowej. Przemoc domowa w wielu środowiskach niestety nadal traktowana jest jako temat wstydlivy, upokarzający, a informacje o tym zjawisku nie opuszczają czterech ścian, w których często dochodzi do dramatów. Przemoc domowa jest niebezpiecznym zjawiskiem o charakterze społecznym, psychologicznym, fizycznym i kryminogennym.

Niniejszy program ma stanowić strategiczny plan działań przeciwdziałających zjawisku przemocy i ma być realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do udzielania pomocy i wsparcia na rzecz zapobiegania zjawisku i zwalczania przemocy domowej. Zakłada się, że jego realizacja usprawni lokalny system przeciwdziałania przemocy i ograniczy zjawisko jej występowania. Adresatami

Programu są mieszkańcy gminy Lipnik zarówno osoby doznające przemocy domowej lub zagrożone jej wystąpieniem, jak i osoby stosujące przemoc, a także ich najbliższe otoczenie rodziny w tym zarówno osoby dorosłe jak i małoletnie.

W systemie przeciwdziałania przemocy domowej niezmiennie ważne jest zapewnienie odpowiedniej i kompleksowej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową ukierunkowaną na zmianę niepożądanych zachowań i postaw na wzrost bezpieczeństwa tych osób i poprawę ich funkcjonowania w różnych sferach życia, jak i oddziaływań wobec osób ją stosujących.

Działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024 – 2030 określone w części strategicznej kierowane są również do pracowników instytucji pomocowych z terenu gminy Lipnik, w tym: przedstawicieli pomocy społecznej, służb mundurowych, ochrony zdrowia i oświaty oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lipniku, zawodowo zaangażowanych we wsparcie osób zagrożonych lub doznających przemocy domowej oraz w zakresie oddziaływań edukacyjno-informacyjnych do ogółu społeczności lokalnej.

I. Przemoc domowa - definicja i formy

Przemoc jak każde zjawisko natury fizycznej i psychologicznej ma określone cechy i zazwyczaj występują one łącznie i tym samym wzmacniają siłę zjawiska. Zjawisko przemocy domowej definiowane jest przez art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Mówi on, że „Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej”, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w listopadzie 2023 roku „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Nowelizacja wprowadza do powyższej definicji nowe elementy: żeby dane działanie lub zaniechanie było uznane za przemoc domową musi wykorzystywać przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną osoby stosującej przemoc nad osobą doznającą przemocy domowej.

Przemoc domowa jest szczególnie stresująca fizycznie i emocjonalnie ponieważ ma miejsce w miejscu, które społecznie kojarzy się z ochroną i bezpieczeństwem w domu i jest dokonywana przez dorosłą osobę z którą łączy nas więź zaufania. Może się ona przejawiać w jednej lub kilku formach aktów przemocy, które są stosowane kolejno lub jednocześnie przez osobę stosującą przemoc.

Przemoc domowa może dotyczyć każdego niezależnie od pochodzenia, statusu materialnego, wieku, płci, wykształcenia. Przemoc domowa ma miejsce zawsze wtedy, gdy w środowisku domowym lub poza nim dochodzi do przemocy. Przemocą domową jest również sytuacja, w której wspólnota domowa została właśnie rozwiązana lub nastąpiła separacja. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną.

Do najczęstszych i wymienionych w aktualnie obowiązujących form przemocy domowej należą:

Przemoc fizyczna – nazywana również gorącą, to każde agresywne zachowanie polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy

zasinień (m.in.: popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia).

Przemoc psychiczna - to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami.

Przemoc ekonomiczna - przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy na przykład: odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy.

Przemoc seksualna - wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy na przykład sprawca stosuje przemoc grozi użyciem przemocy, żeby zmusić ofiarę do stosunku, może zostać skazany za gwałt.

Zaniedbanie – niezaspokojenie podstawowych potrzeb psychicznych i fizycznych dziecka: niewłaściwe odżywianie i ubieranie, niedostateczna ochrona zdrowia, brak właściwej edukacji, niezaspokajanie potrzeby miłości, przynależności i szacunku.

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy domowej możemy wskazać normy społeczne i kulturowe.

Przemoc domowa powtarza się i nasila wraz z upływem czasu w związku, w których istnieje przemoc, przechodząc zazwyczaj przez trzy fazy tzw. cyklu przemocy:

Faza narastającego napięcia: wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, najczęściej są to błahostki, drobne nieporozumienia, które wzmagają napięcie. Osoba doznająca przemocy podejmuje próby rozładowania napięcia, uspokojenia partnera poprzez spełnianie jego żądań i oczekiwań to błędne przekonanie, że w ten sposób można uniknąć przemocy.

Faza ostrej (gwałtownej) przemocy: następuje wybuch agresji słownej i fizycznej; dochodzi do gorącej przemocy; sprawca zmienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Zdrowie i życie osoby doznającej przemocy może być zagrożone. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji osoby doznającej przemocy w obawie i poczuciu zagrożenia decydują się wezwać pomoc, zwracając się o wsparcie do bliskich; mogą potrzebować pomocy medycznej.

Faza miodowego miesiąca: to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynna i miła. Pozwala wierzyć, że teraz będzie inaczej i to się więcej nie powtórzy i utrudnia podjęcie decyzji o szukaniu pomocy. Osoba stosująca przemoc nie jest w stanie jednak długo pełnić takiej roli, z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się od nowa.

Jak można zauważyć fazy cyklu powtarzają się: napięcie, akt przemocy i okresu miodowego miesiąca. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza i dotkliwsza. Osoba stosująca przemoc nie przeprosza już tak gorliwie jak na początku, a fazy pojednania trwają krócej. Przemoc domowa rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym. Destrukcyjna siła przemocy niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Przemoc domowa może dotyczyć każdego niezależnie od pochodzenia, statusu materialnego, wieku, płci, wykształcenia.

Zauważyć można iż przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje nie tylko dla samej ofiary, ale także dla całego społeczeństwa. Jest bezsprzecznie zjawiskiem negatywnym i mającym ogromny wpływ na rozwój człowieka na wszystkich etapach jego życia. Odciska ona głębokie piętno na psychice ofiar, niszcząc ich osobowość. Jest przyczyną różnych zaburzeń psychicznych.

Osoby będące ofiarami przemocy charakteryzują się nadmierną czujnością, zewsząd wyczekują sytuacji zagrożenia, są nadmiernie pobudzone, często dotykają je koszmary senne oraz dolegliwości psychosomatyczne.

Takie traumatyczne wydarzenia mogą również niszczyć kontakty społeczne, przyjaźń, miłość oraz przywiązanie do rodziny. Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy w rodzinie są m.in.: małoletni, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnością.

Jednocześnie, mimo oczywistych zapisów prawnych i świadomości konsekwencji stosowania przemocy domowej jest to jedno z najczęściej popełnianych przestępstw. Wynika to prawdopodobnie z faktu, że przez lata a nawet wieki przemoc domowa występowała w wielu domach, była powszechnie stosowanym narzędziem wychowawczym czy regulującym relacje. Tymczasem polskie prawodawstwo jasno określa czym jest przemoc domowa, jakie są jej konsekwencje prawne, jakie są przewidziane kary i wreszcie jakie instytucje pełnią określone role w przerwaniu tego procesu.

II. Podstawy prawne systemu przeciwdziałania przemocy domowej

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024-2030 opracowany został na podstawie ustaw i programów. Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej jest:

- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku** (Dz. U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.),
- **Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (Dz. U. z 2023r., poz. 2151 ze zm.),
- **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej** (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673),
- **Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku** (Dz. U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.),
- **Ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy** (Dz. U. z 2023r. poz.2809 ze zm.),
- **Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny** (Dz. U. z 2024r. poz. 17 ze zm.)
- **Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych** (Dz. U. z 2023r. poz.1266, z późn.zm.)
- **Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.),
- **Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji** (Dz. U z 2024 poz.145 ze zm.)

Założenia programu opierają się również na poniższych aktach prawnych:

- **Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjnoedukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzorów zaświadczenia o ukończeniu programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach** (Dz.U. z 2023r., poz.1164);
- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. W sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”** (Dz.U. 2023r., poz.1870);
- **Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023r. w sprawie procedury postępowania policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony** (Dz.U z 2023r., poz. 1807);
- **Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023r w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową** (Dz.U. z 2023r., poz. 1159);
- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023r., w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej** (Dz.U. z 2023r., poz. 1827).

Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy domowej – 2023

Zmiany w przepisach, które weszły w życie 22 czerwca 2023 r. wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535). Przepisy, które weszły w życie zmieniają terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodzinę jako taką, w której przemoc występuje. Nowelizacja przepisów prawnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej rozszerza również dotychczasowe formy przemocy domowej o dwie kolejne formy tj. przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc, a także zakres podmiotowego zastosowania ustawy. Krąg osób, na które będą oddziaływać jej zmienione przepisy został rozszerzony między innymi: o byłego małżonka, byłego partnera lub inną osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania.

W myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Również w w/w ustawie obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia; naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną; powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę; ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej; istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 2 ust. 1 pkt 1). Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej. Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Zmiany dotyczą m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych. Ponadto nowelizacja wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych ustanawia grupy diagnostyczno-pomocowe. Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, jedną z nich jest wprowadzony obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową; - zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia; - tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024-2030 wpisuje się w cele i kierunki działań innych dokumentów strategicznych. Należą do nich m.in.: Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, którego celem głównym jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. Według polskich regulacji prawnych przemoc jest przestępstwem.

W zależności od tego czy przemoc ma charakter jednorazowy czy się powtarza jest ścigana na podstawie przepisów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciąglej zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną zgodnie z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 2024 r. , poz. 17ze.zm.), które jest ścigane z urzędu.

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi: „§ 1 Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w §1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1– 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

Powyższe dokumenty regulują działania odpowiednich służb w obliczu przemocy domowej, ale też jasno wyznaczają zasadność powstania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej. Wskazują również, jak, po co, kto i w jaki sposób winien wspierać i nadzorować sytuacje przemocowe, a także ich konsekwencje fizyczne, społeczne i psychologiczne.

III. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Lipnik

Problem przemocy domowej jest niestety często tematem tabu szczególnie na terenach małych aglomeracji. Dlatego też rozmiary przemocy domowej są trudne do oszacowania. Na terenie Gminy Lipnik przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Dominującym problemem jest alkoholizm. Następnie przemoc domowa wiąże się z bezrobociem, z niskimi dochodami jak również z niską świadomością społeczną. Większość sprawców przemocy domowej dopuszcza się jej pod wpływem alkoholu. Zarówno ofiary jak i świadkowie nie zgłaszają problemu w obawie przed skutkami ze strony oprawcy.

Zjawisko przemocy domowej i jego skala w gminie Lipnik została określona na podstawie danych statystycznych pochodzących ze sprawozdań Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego.

Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipniku i Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Lipnik w latach 2021-2023 wszczęto łącznie 37 procedur „Niebieskie Karty”. W 2021r. wszczęto 15 procedur „Niebieskie Karty”. Łączna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w 2021r. wynosiła 19 rodzin. Z kolei w roku 2022 wszczęto 18 procedur „ Niebieskie Karty”. Łączna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w roku 2022 wynosi 25. Natomiast w roku 2023 wszczęto 4 procedur „ Niebieskie Karty”. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w roku 2023r. wyniosła 6 rodzin. Dane na temat zjawiska nadużywania alkoholu na terenie gminy gromadzi Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipnik.

Zespół Interdyscyplinarny jest istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej, który integruje działania wielu służb. Rada Gminy w Lipniku przyjęła Uchwałę Nr LIII/408/2023 z dnia 19 września 2023r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Lipnik.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2019, 2020 i 2021 odbyli po 4 spotkania

w roku . Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez spotkania grup roboczych, których zadaniem jest planowanie działań, monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy rodzinie, w której istnieje podejrzenie stosowania przemocy.

W skład grup diagnostyczno - przemocowych wchodzi: dzielnicowy, pracownicy socjalni, pedagodzy, kuratorzy, przedstawiciel GKRPA, przedstawiciele służby zdrowia.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań wyżej wymienionych podmiotów, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o zmianie miejsca zamieszkania objętych procedurą „Niebieska Karta”;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie na wnioski grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023r. poz. 2119 ze zm.) korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

Celem Zespołu jest usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowanie na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy przemocy domowej oraz zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za przemoc na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą. Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez spotkania grup diagnostyczno-pomocowych, których zadaniem jest planowanie działań, monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy. W skład grup wchodzi: pracownicy socjalni, dzielnicowi, pedagodzy, kuratorzy, przedstawiciele GKRPA, przedstawiciele służby zdrowia.

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Lipniku obrazują zjawisko przemocy domowej na przestrzeni ostatnich trzech lat i przedstawiają się następująco:

Rok	2023	2022	2021
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	5	4	4
Liczba funkcjonujących w danym roku grup roboczych	4	17	13
Liczba spotkań grup diagnostyczno - pomocowych	6	28	28
Liczba osób doświadczających przemocy: w tym	10	19	43
kobiety	3	14	18
mężczyźni	2	3	1
dzieci	5	2	24
Rok	2023	2022	2021
Liczba sprawców przemocy w tym:	3	19	21
kobiety	1	1	0
mężczyźni	2	18	21

Formy przemocy:			
fizyczna	4	12	14
psychiczna	3	18	19
seksualna	0	0	0

Natomiast indywidualnymi przypadkami występowania przemocy zajmują się grupy diagnostyczno-pomocowe, zwoływane na skutek zgłoszeń i podejmowanych interwencji w celu wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”:

Do zadań grup diagnostyczno- pomocowych należy, w szczególności:

1. Dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
2. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3. Zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
4. Realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
5. Występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
6. Występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. –Kodeks wykroczeń;
7. Monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
8. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
9. Dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę: a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
10. Informowanie przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Choć zjawisko przemocy istnieje, widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury „Niebieskie Karty”. Pocieszający jest fakt, że pokrzywdzone osoby częściej zaczynają mówić o istniejącym problemie. Celem powyższej procedury jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

W 2024 roku na terenie gminy Lipnik została przeprowadzona diagnoza dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie. Badaniu zostali poddani dorośli mieszkańcy gminy. Z uzyskanych danych wynika, że: 58% badanych słyszało o przypadkach przemocy domowej, 19% zna takie przypadki, natomiast 23% nie zna przypadków przemocy domowej. Na podstawie badań ustalono że, 29% ankietowanych bezpośrednio zetknęło się ze zjawiskiem przemocy domowej, 68 % bezpośrednio nie spotkało się ze zjawiskiem przemocy domowej, zaś 3% nie pamięta takiej sytuacji. Według 54 % ankietowanych najczęściej spotykaną formą przemocy domowej jest przemoc psychiczna, 35% ankietowanych wskazało, że formą przemocy domowej jest przemoc fizyczna, 8% ankietowanych uważa, że przemoc ekonomiczna, natomiast tylko 3% uważa, że formą przemocy, która dotyka mieszkańców naszej gminy jest przemoc seksualna. Na podstawie badania 29% było świadkiem przemocy domowej, natomiast 71% ankietowanych nie było świadkiem przemocy domowej. W odpowiedzi na pytanie czy kiedykolwiek doświadczone przemocy domowej ze strony najbliższych 10% ankietowanych nie chciało odpowiadać na to pytanie, 16% doświadczyło przemocy ze strony najbliższych a 74% udzieliło odpowiedzi przeczącej. Wśród badanych 32% wskazało, że najczęstszą formą przemocy jest naruszenie nietykalności fizycznej, 20% badanych wskazało naruszenie godności osobistej, 20% wskazało zaniedbywanie obowiązku opieki nad członkiem rodziny, 13% wskazało ograniczenie prawa własności i stosowania

ograniczeń ekonomicznych wobec członków rodziny , 13% badanych nie potrafiło wskazać najczęściej występujących form przemocy domowej zaś 2% uważa, naruszenie intymności i przemoc seksualna jest formą przemocy domowej. W odpowiedzi na pytanie co jest najczęstszą przyczyną stosowania przemocy domowej 37% ankietowanych wskazało nadużywanie alkoholu, 15 % badanych wskazało brak komunikacji w rodzinie , 12% stwierdziło, że przyczyną przemocy domowej jest chęć dominacji materialnej, natomiast 8% uważa, że przyczyną są wzorce i doświadczenia wyniesione z domu rodzinnego, chorobę psychiczną wskazało 8% ankietowanych za przyczynę przemocy domowej, konflikty międzypokoleniowe wskazało 7% ankietowanych, bezrobocie wskazało 5% ankietowanych, stres i frustracja jest dla 3% badanych jest przyczyną przemocy domowej oraz tyle samo badanych osób uważa , że przyczyną jest trudna sytuacja materialna , sięganie po narkotyki wskazało 2% badanych jako przyczynę przemocy domowej. Według ankietowanych 62% uważa , że żona jest najczęstszą ofiarą przemocy domowej, 22% ankietowanych wskazuje dzieci jako ofiary przemocy domowej , 8% wskazuje że ofiarą przemocy jest mąż oraz 8% nie potrafi wskazać ofiary przemocy domowej. 84% badanych uważa, że najczęstszym sprawcą przemocy domowej jest mąż, 10% nie potrafiło określić kto jest sprawcą przemocy, zaś 6% określiło że żona jest sprawcą przemocy. Zjawisko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy Lipnik dla 48 % ankietowanych nie jest znany, natomiast 29% uważa, że w naszej gminie nasila się problem przemocy domowej, natomiast 23 % uważa, że nie ma ryzyka nasilania się tego problemu w naszej gminie. Według 87% ankietowanych ofiary przemocy na terenie Gminy Lipnik mogą liczyć na pomoc, natomiast 13 % ankietowanych nie potrafi udzielić odpowiedzi. Na pytanie jak powinna zachować się ofiara przemocy domowej 40% badanych uważa, że ofiara powinna szukać pomocy poza rodziną, 32% uważa, że powinna szukać pomocy w rodzinie, 16% badanych twierdzi ,że powinna próbować wyjaśniać nieporozumienia, 8% uważa , że powinna się bronić, 2 % badanych uważa , że powinna pogodzić się z losem i 2% badanych nie potrafi wskazać jak powinna zachować się ofiara przemocy domowej. Zdaniem badanych przemoc domowa najczęściej występuje w rodzinach z problemami alkoholowymi , co potwierdziło 55% ankietowanych, 15% badanych odpowiedziało, że problem przemocy domowej występuje w rodzinach dobrze sytuowanych, 13 % uważa , że zjawisko przemocy występuje w rodzinach dotkniętych ubóstwem , 11% uważa, że przemoc dotyka rodzin pełnych, natomiast 6% uważa, że przemoc domowa dotyka rodzin niepełnych. Skala zjawiska na terenie Gminy Lipnik wydaje się na tyle poważna, jeżeli weźmie się pod uwagę, że istnieją osoby, które doświadczają przemocy, natomiast nikt o tym nie wie.

W przeprowadzonym badaniu rysuje się obraz społeczności dobrze poinformowanej, znającej zjawisko przemocy domowej czy form przemocy domowej oraz znajomość instytucji, do których należy się udać, by pomóc osobie doświadczającej przemocy. Jednakże sama deklaracja o znajomości osób i instytucji nie jest równoznaczna z podjęciem działania na rzecz osób doświadczających przemocy.

Analiza SWOT

IV.

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła określić, jakim potencjałem i zasobem w zakresie przeciwdziałania przemocy dysponuje gmina Lipnik oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin.

MOCNE STRONY:

- działania profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy Lipnik,
- rozbudowana oferta pomocowa skierowana dla osób zagrożonych i doświadczających przemocy domowej,
- wyspecjalizowana kadra poszerzająca systematycznie swoje kompetencje i superwizującą swoje działania,
- spójny charakter programów o zasięgu lokalnym i powiatowym,
- oferta pomocowa dla osób stosujących przemoc domową,
- sprawne działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Lipnik,
- dobry przepływ informacji między placówkami działającymi w systemie,
- zapewnienie bezpłatnych konsultacji w istniejącym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Uzależnienia i Przemocy w Rodzinie,
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipniku,
- wspieranie rodzin w formie asystenta rodziny, którzy przekazują wiedzę m. in. na temat radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- organizacja zajęć z zakresu profilaktyki dla uczniów, rodziców i nauczycieli w celu podniesienia świadomości na temat uzależnień,
- upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy poprzez materiały informacyjne, profilaktyczne w różnych formach (ulotki, strona internetowa),
- współpraca służb działających w obszarze rodziny.

SŁABE STRONY:

- ograniczony lub odległy czasowo dostęp do psychiatrów i psychologów dla dzieci i dorosłych,
- przemoc jako problem nie zawsze rozpoznany,
- niska świadomość społeczna dotycząca definiowania, rozpoznawania zachowań przemocowych,
- brak organizacji pozarządowych, zajmujących się wsparciem osób doświadczających przemocy,
- niewystarczające poradnictwo wychowawcze,
- brak w dostępności grup wsparcia oraz mediacjach,
- nieproporcjonalne rozłożenie działań w procesie interwencji – zdecydowanie większe skupienie jest na osobie doznającej przemocy, a mniej na osobie stosującej przemoc,
- zbyt mała liczba wyroków Sądu zobowiązujących osoby stosujące przemoc do leczenia odwykowego bądź psychiatrycznego,
- niechęć placówek oświatowych do zgłaszania problemów związanych z przemocą domową,
- członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach swoich obowiązków służbowych w swoich miejscach pracy co sprawia, że praca na rzecz Zespołu jest dodatkowym dla nich obciążeniem,
- małe zaangażowanie ochrony zdrowia w zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- brak działań skierowanych do dorosłych mieszkańców gminy dot. pracy nad emocjami, wychowaniem dzieci bez użycia przemocy, właściwych wzorców i zachowań,

SZANSE:

- chęć podnoszenia swoich kwalifikacji przez osoby pracujące z doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc,
- większa świadomość mieszkańców gminy Lipnik, reagowania na ból i cierpienie osób doświadczających przemocy domowej,
- zainteresowanie metodami wychowawczymi podkreślającymi podmiotowość małoletnich, dostrzeganie ważności dziecka, dziecko jako pełnoprawnego członka rodziny,
- dostrzeganie ważności w działaniach profilaktycznych,
- rozwijanie zakresu usług, działań promujących sposoby rozwiązywania problemów,
- rosnąca świadomość społeczna, w tym rodziców, dzieci i młodzieży, nauczycieli, na temat problemu przemocy domowej,
- dostępność w gminie/powiecie instytucji udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc,
- wzrost świadomości społecznej w zakresie problemu uzależnień oraz możliwości uzyskania pomocy w formie leczenia odwykowego, terapii,
- obalanie mitów i stereotypów w tematyce przemocy,
- rozwijanie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego,
- możliwość ubiegania się o środki finansowe zewnętrzne, które mogą wesprzeć działania dot. przeciwdziałania przemocy, w tym szkolenia, działania profilaktyczne,

ZAGROŻENIA:

- pogłębiający się kryzys funkcji rodziny; osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin,
- wykorzystywanie procedury Niebieskie Karty w sprawach konfliktowych,
- etykietowanie i stygmatyzacja osób z rodzin dysfunkcyjnych przez środowisko lokalne,
- pojawienie się sytuacji nieprofesjonalnego traktowania osób potrzebujących wsparcia przez osoby zobowiązane do reagowania na krzywdę i udzielania pomocy,

- nieustający problem uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie,
- brak gwarancji bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej,
- poczucie bezkarności u osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej,
- brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysu,
- niechęć osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, niska poziom motywacji w kierunku zmiany zachowania,
- zbytnia biurokratyzacja działań, pochłaniająca dużą ilość czasu, którą można byłoby poświęcić na pomoc rodzinom, znajdującym się w kryzysie.

V. Cel główny i cele szczegółowe programu, kierunki działań i przewidywane efekty

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024-2030 jest:

„Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej oraz udzielenie wsparcia dla ofiar przemocy domowej w Gminie Lipnik”.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wyodrębnionych w ramach celów działań. Określone w programie działania będą realizowane przez włączone w realizację w/w Programu instytucje.

Cele szczegółowe i kierunki działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024 – 2030 przedstawia poniższa tabela.

Cele szczegółowe i działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024 – 2030.			
1. Cel szczegółowy: rozwijanie działań profilaktycznych diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.			
Działania	Wskaźniki	Podmioty realizujące działanie	Termin realizacji
1. Organizowanie profesjonalnych szkoleń o tematyce przemocy domowej.	-liczba szkoleń, -liczba uczestników.	-Ośrodek Pomocy Społecznej, -Zespół Interdyscyplinarny, -Placówki oświatowe, -Ochrona Zdrowia	2024-2030
2.Realizowanie projektów edukacyjno- informacyjnych dla dorosłych, młodzieży, dzieci z zakresu zjawiska przemocy domowej i poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa na temat zjawiska przemocy domowej	-liczba projektów, -liczba uczestników.	-Ośrodek Pomocy Społecznej, -Zespół Interdyscyplinarny, -organizacje pozarządowe, -Komenda Powiatowa Policji -Placówki oświatowe.	2024-2030
3. Udział w lokalnych i ogólnokrajowych kampaniach informacyjnych i edukacyjnych .	-liczba kampanii.	-Ośrodek Pomocy Społecznej, -Zespół Interdyscyplinarny, -Organizacje pozarządowe.	2024-2030
4. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych w sytuacjach ujawnienia przemocy domowej.	-liczba osób objęta pomocą.	-Ośrodek Pomocy Społecznej, -Komenda Powiatowa Policji -Organizacje pozarządowe, -Placówki oświatowe, -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -Ochrona zdrowia.	2024-2030
2. Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób			

doznających przemocy domowej.			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.	- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, - liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”, - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy fizycznej - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy psychicznej, - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach	-Zespół Interdyscyplinarny, -Grupy robocze, -Ośrodek Pomocy Społecznej, -Posterunek Policji, -Placówki oświatowe, -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -Ochrona zdrowia, - Sąd Rejonowego w Opatowie.	2024-2030

	procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy ekonomicznej, - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem wykorzystania seksualnego, - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem cyberprzemocy, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”.		
2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy, w tym medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	- liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych.	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Zespół Interdyscyplinarny, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe.	2024-2030
3. Udzielanie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą domową.	- liczba osób objętych pomocą.	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Organizacje pozarządowe.	2024-2030
4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne.	- liczba punktów konsultacyjnych, - liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych.	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Zespół Interdyscyplinarny, - Punkt Konsultacyjny Informacyjny ds. przeciwdziałania uzależnienia i przemocy w rodzinie	2024-2030
5. Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową. - liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Policja, - Sądy powszechne, - Ochrona zdrowia.	2024-2030

	z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym: – liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk, – liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, – liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, - liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, - liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, - liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przełożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony		
6. Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-	- liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-	- Zespół Interdyscyplinarny, - Ośrodek Pomocy	2024-2030

pomocowych	pomocowych, - liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie.	Społecznej	
7. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych, - liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych.	- Ośrodek Pomocy Społecznej, -Zespół Interdyscyplinarny.	2024-2030
8. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej, - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań, - liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, - liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała.	-Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030

3.Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności oddziaływań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”, - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Zespół Interdyscyplinarny, -Komenda Powiatowa Policji, - Żandarmeria Wojskowa, -Ochrona zdrowia, - Oświata, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Jednostki organizacyjne prokuratury, - Jednostki oświaty podległe prowadzącym placówki oświatowe, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych lub grup diagnostyczno-pomocowych.	2024-2030
2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową nadużywających lub uzależnionych od alkoholu.	-liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA dotyczących osób stosujących przemoc domową, -liczba osób, które podjęły terapię lub leczenie odwykowe, -liczba wniosków skierowanych do Sądu.	-Zespół Interdyscyplinarny, -grupy robocze, -Ośrodek Pomocy Społecznej, -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -Komenda Powiatowa Policji	2024-2030
3.Uniemożliwienie kontaktowania się osób	- liczba zastosowanych przez Policję nakazów	-Komenda Powiatowa Policji	2024-2030

stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej między innymi przez: - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu wstępu na teren szkoły, placówki światowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie, - zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, - stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru Policji z zakazem kontaktowania się z osobą doznającą przemocy	natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, - liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, - liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,		

domowej, a także nakazania opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ewentualnie tymczasowego aresztowania, - występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.			
4. Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi	- liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12d ustawy), - liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych na podstawie art. 72 § 1 pkt 6b Kk, - liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny	-Ośrodek Pomocy Społecznej, - Komenda Powiatowa Policji, - Zespół kuratorskiej służby sądowej.	2024-2030

	w postaci stosowania przemocy domowej, - liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowania przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.		
5. Organizowanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	-liczba uczestników,	-Zespół Interdyscyplinarny, -Ośrodek Pomocy Społecznej, -Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. przeciwdziałania uzależnienia i przemocy w rodzinie -Organizacje pozarządowe.	2024-2030
4.4. Cel szczegółowy: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1. Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, poprzez organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji.	-rodzaj i liczba szkoleń, -liczba uczestników szkoleń, -liczba konferencji i seminariów, -liczba uczestników konferencji, i seminariów, superwizji.	-Ośrodek Pomocy Społecznej , -Zespół Interdyscyplinarny, -Organizacje pozarządowe.	2024-2030
2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konferencji.	-rodzaj i liczba szkoleń, -liczba uczestników szkoleń.	-Ośrodek Pomocy Społecznej, -Zespół Interdyscyplinarny, -Organizacje pozarządowe.	2024-2030
3. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego,	-Ośrodek Pomocy Społecznej, -Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Powiatowa Policji, - Placówki oświatowe, - Ochrona zdrowia	2024-2030

Przewidywane efekty Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024-2030

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w programie przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Lipnik poprzez: - podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków, a także możliwości uzyskaniu pomocy w sytuacjach problemowych,

- zwiększenie skuteczności i poprawa koordynacji działań służb pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej we wszystkich grupach wiekowych mieszkańców Gminy Lipnik,
- podniesienie jakości usług i lepszą dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym, w tym pomocy w placówkach całodobowych,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych oraz edukacyjnych lub/i wspierających,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

Podmioty instytucjonalne i zasoby ludzkie oraz działania przewidziane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024-2030.

Wszystkie instytucje i placówki powinny ściśle ze sobą współpracować tworząc tym samym efektywny system profesjonalnego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Kooperacja oraz interdyscyplinarny charakter podejmowanych działań powinny również stawiać sobie za jeden z celów trwałą korektę zachowań o charakterze przemocowym sprawców.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipniku ,
2. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Lipniku
3. Zespół Interdyscyplinarny w Lipniku,
4. Posterunek Policji w Lipniku,
5. Urząd Gminy w Lipniku,
6. Placówka wsparcia dziennego „Klub Senior + w Kurowie,
7. Świetlica Środowiskowa w Kurowie ,
8. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipniku,
9. Placówki ochrony zdrowia funkcjonujące na terenie gminy (Ośrodek Zdrowia we Włostowie i Ośrodek Zdrowia w Lipniku),
10. Placówki oświatowe (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lipniku i Szkoła Podstawowa we Włostowie)

VI. Adresaci programu

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024 – 2030 są mieszkańcy Gminy Lipnik.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024 - 2030 skierowany jest do:

- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób dotkniętych przemocą domową,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

VII. Realizacja programu

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024 - 2030 są:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipniku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipniku,
- Komisariat Policji w Lipniku,
- Punkt Konsultacyjno – Informacyjny do spraw uzależnienia i przemocy w rodzinie,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej na terenie Gminy Lipnik,
- Placówki oświatowe,
- Placówki ochrony zdrowia,

VIII. Źródła finansowania programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024-2030 będzie finansowany ze środków własnych Gminy. Możliwe jest także finansowanie z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

IX. Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Lipnik na lata 2024-2030 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji. Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Będzie prowadzony na podstawie oceny poziomu realizacji poszczególnych zadań programu w celu stwierdzenia czy osiąga on założone cele. Niezbędne dane będą uzyskiwane od podmiotów zaangażowanych w realizację jego założeń i gromadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Rezultatem prowadzonego monitoringu będzie sprawozdanie roczne przygotowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu.

Podsumowanie

Zjawisko przemocy domowej obok problematyki uzależnień wymaga podjęcia szczególnych działań profilaktycznych. Działania te muszą być skierowane do ogółu populacji, ale przede wszystkim do osób bezpośrednio dotkniętych problemem przemocy domowej. Podobnie jak w latach ubiegłych działalność profilaktyczna, a także diagnostyczna i interwencyjna realizowana była między innymi w ramach zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipniku, Zespołu Interdyscyplinarnego, Punktu Konsultacyjnego, Komendy Powiatową Policji oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wiele osób doznających przemocy działa nieświadomie, na podstawie stereotypów, mitów czy schematów myślowych, powielanych z pokolenia na pokolenie.

O przemocy domowej mówi się coraz częściej. Pomimo podejmowanych interwencji niewielu sprawców przemocy zgłasza się do programu korekcyjno -edukacyjnego dla osób stosujących przemoc. Z analizy przedstawionych danych należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest znacznie wyższa niż wskazują na to statystyki. Obecnie podejmowane na terenie Gminy Lipnik działania są mało wystarczające, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, zarówno w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, jak i efektywnego radzenia sobie z nią i jej skutkami. Dlatego należy podjąć nowe wyzwania, aby skuteczniej zapobiec problemowi przemocy domowej.

Załącznik : Ankieta

1. Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszał/a? (proszę zaznaczyć znakiem X jedną odpowiedź)

- ☐ słyszałem/am o takich przypadkach
- ☐ znam takie przypadki
- ☐ nie znam takich przypadków

2. Czy spotkał/a się Pan/Pani bezpośrednio ze zjawiskiem przemocy domowej? (proszę zaznaczyć znakiem X jedną odpowiedź)

- ☐ tak
- ☐ nie
- ☐ nie pamiętam

3. Proszę powiedzieć, jakie są najczęściej spotykane formy przemocy domowej ?

- ☐ przemoc fizyczna
- ☐ przemoc psychiczna
- ☐ przemoc ekonomiczna
- ☐ przemoc seksualna

4. Czy kiedykolwiek był Pan świadkiem przemocy domowej?

- ☐ tak
- ☐ nie

5. Czy kiedykolwiek doświadczył(a) Pani/ Pan przemocy ze strony najbliższych?

- ☐ tak
- ☐ nie
- ☐ nie chce odpowiadać na to pytanie

6. Jakie formy przemocy domowej wg Pani/Pana wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie?

- ☐ naruszanie nietykalności fizycznej
- ☐ naruszanie godności osobistej
- ☐ ograniczanie prawa własności i stosowanie ograniczeń ekonomicznych wobec członków rodziny
- ☐ zaniedbywanie obowiązku opieki nad członkami rodziny
- ☐ naruszanie intymności i przemoc seksualna
- ☐ nie wiem
- ☐ inne (jakie?) .....

7. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?

- ☐ chęć dominacji materialnej
- ☐ sięganie po narkotyki
- ☐ nadużywanie alkoholu
- ☐ brak komunikacji w rodzinie
- ☐ choroba psychiczna
- ☐ doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego
- ☐ bezrobocie

- ☐ konflikty międzypokoleniowe
- ☐ stres i frustracje ☐ trudna sytuacja materialna

8. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej OFIARĄ przemocy domowej w gminie?

- ☐ żona
- ☐ mąż
- ☐ dzieci
- ☐ inni członkowie rodziny
- ☐ nie wiem

9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej SPRAWCĄ przemocy domowej w gminie?

- ☐ żona
- ☐ mąż
- ☐ dzieci
- ☐ inni członkowie rodziny
- ☐ nie wiem

10. Czy Pani/Pana zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy? (proszę zaznaczyć znakiem X jedną odpowiedź)

- ☐ tak
- ☐ nie
- ☐ nie wiem

11. Czy Pana(i) zdaniem ofiary przemocy na terenie gminy Lipnik mogą liczyć na pomoc? (proszę zaznaczyć znakiem X jedną odpowiedź)

- ☐ tak ☐ raczej tak ☐ nie ☐ raczej nie ☐ trudno powiedzieć

12. Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się OFIARA przemocy domowej

- ☐ próbować wyjaśniać nieporozumienia ☐ bronić się ☐ atakować sprawcę ☐ próbować usprawiedliwiać sprawcę ☐ pogodzić się z losem
- ☐ szukać pomocy w rodzinie ☐ szukać pomocy poza rodziną ☐ inaczej (jak?) .....
- ..... ☐ nie wiem

13. W jakich rodzinach Pani/Pana zdaniem występuje przemoc?

- ☐ pełnych
- ☐ niepełnych
- ☐ ubogich
- ☐ dobrze sytuowanych
- ☐ z problemami alkoholowymi
- ☐ nie wiem

Informacja dotycząca osoby wypełniającej ankietę

Od jak dawna mieszka Pani/Pan na terenie gminy?

- ☐ od urodzenia
- ☐ od ..... lat
- ☐ od 1 roku

Płeć:

- ☐ Kobieta

☐ Mężczyzna

Wykształcenie:

☐ podstawowe

☐ gimnazjalne

☐ zasadnicze zawodowe

☐ średnie

☐ wyższe

Wiek:

☐ poniżej 20 lat

☐ od 21- 39 lat

☐ od 40- 59 lat

☐ od 60 - powyżej lat

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Pani/Pana opinie zostaną wykorzystane do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej Wypełnioną ankietę prosimy przekazać do Ośrodka Pomocy Społecznej.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

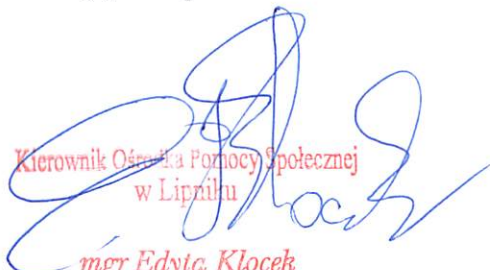
Piotr Baran

UZASADNIENIE DO UCHWAŁ NR VIII/49/2024

Uzasadnienie do projektu Uchwały Nr / 2024 Rady Gminy w Lipniku z dnia 27 listopada 2024 roku, w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Lipnik na lata 2024-2030. Ustawą z dnia 9 marca 2023r. została zmieniona ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Tytuł ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” został zmieniony na definicję przemocy domowej. Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Celem programu jest budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez współpracę instytucji i służb różnych grup zawodowych na terenie Gminy Lipnik.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lipniku
mgr Edyta Kłócek